

технологій штучного інтелекту, дипфейків та інструментів приховування цифрових слідів вимагають безперервного підвищення кваліфікації кадрів і впровадження новітніх інструментів кримінального аналізу.

Список використаних джерел

1. ACAPS. «Thematic report – Ukraine: Humanitarian access update, quarter 1 2025» (звіт про обмеженість доступу у Запорізькій області), 2025. С. 15.

URL: https://www.acaps.org/fileadmin/Data_Product/Addition_al_resources/20250520_ACAPS_Thematic_report_Ukraine_Humanitarian_access_update_quarter_1_Ukrainian_language.pdf

2. Офіційні повідомлення прокуратури України щодо розслідувань злочинів, пов'язаних з порушенням законів та звичаїв війни, у тому числі по Запорізькому напрямку, 2024–2025 рр. / Офіс Генерального прокурора. URL: <https://www.gp.gov.ua>

3. Стандарти розслідування воєнних злочинів. Загальна частина: методичні рекомендації / Офіс Генерального прокурора ; затв. Генеральним прокурором України 28.04.2023. Київ, 2023. 112 с.

4. Аналітичні матеріали Управління кримінального аналізу Головного управління Національної поліції в Запорізькій області.

5. Єдиний державний реєстр судових рішень. Вирок суду. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111891367>

Калугін Володимир Юрійович,
професор кафедри кримінального аналізу
та інформаційних технологій Одеського
державного університету внутрішніх
справ, кандидат юридичних наук

КРИМІНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ У ПАРАДИГМІ DATA-DRIVEN POLICING

Цифровізація суспільства, масштабне накопичення інформації та розвиток технологій штучного інтелекту сприяли трансформації традиційних моделей правоохоронної діяльності. Одним із найбільш перспективних напрямів модернізації поліцейської діяльності стала концепція Data-Driven Policing, яка передбачає прийняття управлінських і тактичних рішень на основі комплексного аналізу великих масивів даних. У сучасних умовах

кримінальний аналіз перестає виконувати виключно допоміжну інформаційну функцію і стає ключовим інструментом забезпечення доказового, прогнозного та проактивного управління правоохоронною діяльністю. Саме аналітичні продукти, сформовані на основі інтеграції статистичних даних, кримінальної розвідки, інформації з відкритих джерел, цифрових слідів та геоінформаційних систем, забезпечують можливість своєчасного виявлення закономірностей злочинної діяльності, оцінювання ризиків і прогнозування криміногенних тенденцій [1].

Концепція Data-Driven Policing ґрунтується на переході від реактивної моделі поліцейської діяльності до проактивного управління безпекою, заснованого на об'єктивних емпіричних даних. На відміну від традиційної практики, коли рішення приймалися переважно на підставі професійного досвіду працівників поліції, сучасний підхід передбачає використання методів інтелектуального аналізу даних, статистичного моделювання, алгоритмів машинного навчання, просторового аналізу та математичного прогнозування. Зазначений підхід забезпечує більш високу точність визначення криміногенних територій, прогнозування поведінки злочинних угруповань та оптимізації розподілу поліцейських ресурсів [1].

Особливе значення кримінальний аналіз набуває в умовах різкого збільшення кількості цифрової інформації, що формується як у процесі діяльності правоохоронних органів, так і внаслідок використання інформаційно-комунікаційних технологій населенням. Практично кожен злочин сьогодні залишає цифровий слід, який може бути використаний для формування кримінальної аналітики. Йдеться про дані мобільного зв'язку, соціальних мереж, камер відеоспостереження, фінансових транзакцій, електронних комунікацій, відкритих інформаційних ресурсів, геолокаційної інформації та інших джерел. Інтеграція цих даних у єдині аналітичні середовища значно підвищує ефективність виявлення прихованих взаємозв'язків між кримінальними подіями, особами, організованими групами та способами вчинення злочинів [2].

Сучасний кримінальний аналіз дедалі більше орієнтується не лише на дослідження вже вчинених кримінальних правопорушень, а й на прогнозування майбутніх ризиків. Саме тому одним із центральних елементів Data-Driven Policing є

прогнозна аналітика (Predictive Analytics), яка використовує статистичні моделі та алгоритми машинного навчання для оцінювання ймовірності виникнення кримінальних подій у певному місці або за певних умов. Застосування прогнозних моделей дозволяє визначати «гарячі точки» злочинності, оцінювати активність кримінальних мереж, прогнозувати маршрути незаконного переміщення товарів, фінансових потоків та осіб, що значно підвищує ефективність превентивної діяльності правоохоронних органів [1].

Водночас сучасний розвиток кримінального аналізу неможливо розглядати окремо від використання технологій штучного інтелекту. Згідно з оцінками Europol, штучний інтелект вже сьогодні докорінно змінює характер організованої злочинності. Генеративні моделі використовуються злочинними угрупованнями для автоматизації фішингових кампаній, створення дипфейків, синтезу голосу, виготовлення підроблених документів, проведення складних інформаційно-психологічних операцій та приховування власної діяльності. У відповідь правоохоронні органи також інтегрують інструменти штучного інтелекту до систем кримінального аналізу для автоматизованого виявлення аномалій, класифікації інформації, пошуку прихованих закономірностей та підтримки прийняття управлінських рішень [1].

У парадигмі Data-Driven Policing суттєво трансформується роль аналітика. Якщо раніше його діяльність переважно полягала в узагальненні статистичних відомостей, то сьогодні аналітик виступає інтегратором різномірних джерел інформації, експертом із побудови моделей ризику, прогнозування кримінальної активності та оцінювання ефективності правоохоронних заходів. Саме якість аналітичного продукту дедалі більше визначає результативність оперативних підрозділів, організацію патрулювання, розслідування складних кримінальних проваджень та стратегічне планування діяльності поліції.

Разом із очевидними перевагами використання Data-Driven Policing породжує низку нових викликів. Передусім вони стосуються забезпечення якості вихідних даних, прозорості алгоритмів, недопущення дискримінаційних рішень, захисту персональних даних та пояснюваності результатів роботи алгоритмів штучного інтелекту. Наявність неповних або

викривлених даних може призводити до помилкових аналітичних висновків, що безпосередньо впливає на ефективність правоохоронної діяльності. Саме тому сучасні міжнародні документи наголошують на необхідності поєднання автоматизованих алгоритмів із професійною експертною оцінкою кримінальних аналітиків та дотриманням принципів законності, пропорційності й підзвітності використання аналітичних технологій [3].

Для України впровадження принципів Data-Driven Policing є одним із важливих напрямів розвитку сучасної системи кримінального аналізу. В умовах цифрової трансформації сектору безпеки та оборони особливої актуальності набуває інтеграція інформаційних ресурсів правоохоронних органів, створення єдиних аналітичних платформ, розвиток технологій кримінальної розвідки, використання інструментів штучного інтелекту, автоматизованого аналізу відкритих джерел (OSINT), геоінформаційних систем та засобів візуалізації кримінальних зв'язків. Це дозволить забезпечити більш ефективне управління поліцейськими силами, своєчасне реагування на нові кримінальні загрози та підвищення якості прийняття управлінських рішень.

Отже, кримінальний аналіз у сучасній парадигмі Data-Driven Policing перетворюється на стратегічний інструмент інформаційного забезпечення діяльності правоохоронних органів. Його розвиток визначається широким використанням технологій аналізу великих даних, штучного інтелекту, прогнозної аналітики та цифрових інформаційних ресурсів. Подальше вдосконалення кримінального аналізу має здійснюватися шляхом розвитку інтегрованих інформаційно-аналітичних систем, стандартизації процесів роботи з даними, впровадження сучасних методів інтелектуального аналізу інформації та забезпечення належного нормативно-правового регулювання використання аналітичних технологій у правоохоронній діяльності.

Список використаних джерел

1. Europol. *European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment 2025: The Changing DNA of Serious and Organised Crime*. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2025. 104 p. DOI: 10.2813/0758057. URL:

<https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/changing-dna-of-serious-and-organised-crime>.

2. Europol. *Internet Organised Crime Threat Assessment (IOCTA) 2025: Steal, Deal and Repeat: How Cybercriminals Trade and Exploit Your Data*. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2025. DOI: 10.2813/4926508. URL: <https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/steal-deal-and-repeat-how-cybercriminals-trade-and-exploit-your-data>

3. European Commission. Directorate-General for Migration and Home Affairs. *Europol published report on how cybercriminals trade and exploit data*. Brussels, 2025. URL: https://home-affairs.ec.europa.eu/news/europol-published-report-how-cybercriminals-trade-and-exploit-data-2025-06-16_en

Кисельов Андрій Олександрович,

доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України Дніпровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ПІД ЧАС ПРОТИДІЇ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВOPOPУШЕННЯМ

Аналітична робота є невід’ємною складовою діяльності підрозділів Національної поліції України під час протидії кримінальним правопорушенням. Кримінальний аналіз, як системна інформаційно-аналітична діяльність, посідає дедалі вагоміше місце у функціональній архітектурі Національної поліції України, про що свідчить створення у складі районних управлінь поліції в областях підрозділів кримінального аналізу. Проте, попри інституційне оформлення відповідних підрозділів – створення Департаменту кримінального аналізу НПУ, управлінь, відділів та секторів в областях, деякі питання здійснення